

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2023-845193770

DOS-2020-0000916

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

19 december 2023

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Vaststelling Openstellingsstrategie JTF Rijnmond 2024-2025

Advies

1. Vast te stellen de openstellingstrategie JTF Rijnmond voor 2024 en 2025;
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting inzake de Openstellingsstrategie JTF Rijnmond 2024-2025;

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- Openstellingsstrategie JTF Rijnmond 2024-2025

1 Toelichting voor het College

Op 28 juni 2022 stelden Gedeputeerden Staten (GS) de Openstellingsstrategie vast voor het Just Transition Fund voor Groot-Rijnmond (hierna JTF Rijnmond) (PZH-2022-808969209). Hierin geven provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam aan hoe de € 61,2 miljoen aan Europese - en Rijksmiddelen die beschikbaar is voor projecten wordt ingezet. De eerste openstellingsronde is in deze versie concreet uitgewerkt, maar voor het nog niet opengestelde budget staat de inzet slechts globaal beschreven. Reden hiervoor is dat we de ervaringen en resultaten van de eerste openstellingen willen meenemen in het vormgeven van de tweede openstellingsronde. Daarom worden GS nu gevraagd om voor de jaren 2024 en 2025 een nieuwe openstellingsstrategie vast te stellen.

Op 23 januari 2023 opende het loket voor de eerste openstellingsronde. Er werd in totaal ruim € 40 mln. beschikbaar gesteld voor projecten. Na meerdere beoordelingsrondes door de deskundigencommissie zijn deze budgetten inmiddels nagenoeg volledig uitgeput. Aanvullend is op 21 augustus 2023 een bedrag van € 0,5 mln. beschikbaar gesteld voor scholingsvouchers (PZH-2023-829982713). Medio november zijn de eerste aanvragen door de deskundigencommissie goedgekeurd en is ongeveer 40% van het budget gecommiteerd.

Rijk en Regio's hebben met elkaar afgesproken dat het uitgangspunt een evenredige verdeling van 50%-50% is ten behoeve van investeringen in de economische transitie van de industrie en in de arbeidsmarkt. Op basis van de eerste resultaten moeten we concluderen dat het aandeel arbeidsmarkt gerelateerde activiteiten binnen Spoor 1 en 2 te veel bij de doelstelling achterblijft. Dit betekent dat het nog te programmeren bedrag aan EU-middelen hoofdzakelijk zal moeten worden ingezet op interventies t.b.v. de arbeidsmarkt. Om ook nog wat op industriegebied te kunnen doen, zal de Rijkscofinanciering volledig aan Spoor 1 en 2 worden gealloceerd.

Tevens spreken we met deze strategie het voornemen uit tot het overcommitteren van middelen en houden we hier in de programmering al rekening mee. Onze ervaring met Europese programma's leert dat projecten de toegekende subsidie vaak niet volledig realiseren. De onderbesteding van projecten komt gemiddeld uit tussen de 5- en 10%. Om te voorkomen dat we aan het einde van het programma geld overhouden, stellen we voor om meer budget te committeren dan dat er beschikbaar is. Het voornemen is om voor zowel industrie als arbeidsmarkt een budget van € 2.150.000 extra te committeren. Deze € 4.300.000 vormt ca. € 7,5% van het totaalbudget. Op deze manier streven we naar 100% benutting van de toegekende EU-middelen.

In april 2024 lanceren we een openstelling van € 7,5 mln. voor arbeidsmarkt en een openstelling van € 7,15 mln. voor industrie. De openstellingen voor april 2024 worden met het vaststellen van deze strategie definitief. Het restant van het budget zetten we weg op twee vastgestelde momenten: € 4,625 mln. in februari 2025 en € 5,3 mln. in november 2025. Afhankelijk van de uitputting van de openstellingen van april 2024 kan worden besloten om geld te verschuiven van arbeidsmarkt naar industrie.

Over de precieze uitwerking van de openstelling(en) voor februari 2025 moet uiterlijk in oktober 2024 worden besloten. Over de precieze uitwerking van de openstelling(en) voor november 2025 moet uiterlijk in juli 2025 worden besloten. Het budget voor deze laatste openstelling is grotendeels afhankelijk van overcommittering. Provincie en gemeente spreken met deze strategie het voornemen

uit tot overcommitteren, maar nemen hier pas een definitief besluit over in de zomer van 2025. Op dat moment is er meer inzicht in de besteding van het programmageld en de risico's die voortkomen uit overcommittering. Indien provincie en gemeente te zijner tijd besluiten om niet te overcommitteren, is de consequentie dat de geplande openstelling voor 2025 geen doorgang kan vinden en er de facto budget wordt verschoven van arbeidsmarkt naar industrie. Dit past binnen de maximale bandbreedte van 10% die geldt voor het afwijken van de 50%-50% verdeling.

Tot slot voorziet deze openstellingsstrategie in een voorwaardelijke ophoging van de huidige Spoor 3 openstelling (d.d. 23-1-2023). Op deze openstelling is het budget door een recent ingediende aanvraag met ruim 6 ton overtekend. We stellen voor om bij goedkeuring van het project door de deskundigencommissie de bestaande openstelling op te hogen met € 600.000. Bij effectuering daalt het budget voor de openstelling van februari 2025 met € 600.000 tot € 4,025 mln. Hiermee versnellen we de realisatie van het arbeidsmarktbudget.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 14.650.000 (niet via provinciale begroting maar met JTF-middelen en Rijkscofinanciering)
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Er zijn aan dit voorstel geen financiële consequenties voor de provincie verbonden. Het JTF betreft een Europees fonds, waarvan de uitvoering regionaal is belegd. Als provincie sturen wij samen met de gemeente Rotterdam op de inzet van middelen binnen het programma, maar deze middelen raken onze provinciale begroting niet. Subsidieopenstellingen binnen het JTF Rijnmond worden volledig gedekt uit middelen van Europa en het Rijk. Hiervoor is geen provinciale cofinanciering benodigd. In totaal is er voor het JTF Rijnmond een budget van € 61,2 mln. beschikbaar voor de financiering van projecten, waarvan € 56,2 mln. afkomstig van de EU en € 5,0 mln. van het Rijk. De inzet van € 14,65 mln. voor de twee openstellingen waarover in dit voorstel wordt besloten wordt volledig uit dit budget gedekt.

De provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam spreken bij vaststelling van deze strategie het voornemen uit om budget te overcommitteren, maar hierover wordt nu nog geen besluit genomen. Bij overcommittering ontstaat een financieel risico dat door de provincie en/of gemeente Rotterdam zal moeten worden afgedekt. Een dergelijk besluit heeft wel financiële consequenties en zal daarom uiterlijk in juli 2025 in een apart voorstel aan GS worden voorgelegd. Op dat moment is er meer inzicht in de besteding van het programmageld en de risico's die voortkomen uit overcommittering.

Juridisch kader

De uitvoering van het JTF Rijnmond is door het Ministerie van SZW gemandateerd aan de gemeente Rotterdam, die in zijn rol als programmabureau Kansen voor West door het Rijk is aangewezen als Intermediaire Instantie voor het JTF. Hiervoor is een Uitvoeringsovereenkomst getekend tussen het Ministerie van SZW en het programmabureau Kansen voor West. Het Rijk blijft als Beheerautoriteit van het JTF juridisch eindverantwoordelijk voor het programma.

Op regionaal niveau sluit de opdrachtgevende Regio, in Groot-Rijnmond vertegenwoordigd door de provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam, een Uitvoeringsconvenant met het programmabureau Kansen voor West. In het Uitvoeringsconvenant voor het JTF Rijnmond worden de

juridische en financiële afspraken tussen de provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam en het programmabureau Kansen voor West vastgelegd. Op 21 maart 2023 stemden GS in met het aangaan van dit Uitvoeringsconvenant (PZH-2023-828195607).

2 Voorafgaande besluitvorming

In het bestuurlijk overleg tussen Rijk en de JTF-regio's van 13 september 2021 is besloten om de inzet van de JTF-middelen voor Nederland vanuit een gezamenlijk landelijk programma vorm te geven. Op basis van regionale JTF-transitieplannen krijgen de JTF-regio's veel ruimte om te sturen op de inzet van de JTF-middelen. Wij mogen op basis daarvan samen met de gemeente Rotterdam bepalen hoe de middelen worden ingezet via openstellingen voor projectaanvragers.

GS stemden op 12 oktober 2021 in met het JTF-transitieplan voor Groot-Rijnmond. Op 15 maart 2022 gingen GS akkoord met het door het Rijk laten indienen van het gezamenlijke Nederlandse Transitieplan en het Operationeel Programma voor het JTF bij de Europese Commissie. Vervolgens stelden GS op 28 juni 2022 de Openstellingsstrategie voor het JTF Rijnmond vast (PZH-2022-808969209). Op 11 april 2023 stelden GS een addendum op de openstellingsstrategie vast inzake het beschikbaar stellen van scholingsvouchers (PZH-2023-829982713)

Op 30 november 2022 is het Nederlandse programma door de Europese Commissie goedgekeurd. Op 21 maart 2023 stemden GS in met het aangaan van het Uitvoeringsconvenant met de gemeente Rotterdam en het programmabureau Kansen voor West (PZH-2023-828195607).

3 Proces

De openstellingstrategie ligt gelijktijdig ter besluitvorming voor bij het college van B en W van de gemeente Rotterdam voor. Na vaststelling door beide colleges zullen de officiële openstellingsverzoeken voor de openstellingen van april 2024 door het programmabureau Kansen voor West bij het Ministerie van SZW worden aangeleverd. Naar verwachting zal het loket op maandag 15 april 2024 opengaan voor aanvragers.

4 Participatie en rolneming

Voor de uitvoering van het JTF Rijnmond is een stuurgroep ingesteld met regionale stakeholders (conform de Europese vereisten) uit bedrijfsleven, onderwijsinstellingen, milieubeweging en vakbonden. Alle leden van de Regionale Stuurgroep zijn bij het opstellen van de strategie voor 2024 en 2025 individueel geconsulteerd. Daarna is een eerste concept plenair besproken met de Regionale Stuurgroep tijdens de vergadering van 6 oktober 2023. De Regionale Stuurgroep heeft middels een schriftelijke ronde op 8 december 2023 ingestemd met het definitieve stuk.

5 Communicatiestrategie

Communicatie over de openstellingen voor april 2024 zal na vaststelling van deze strategie samen met de gemeente Rotterdam en het programmabureau Kansen voor West worden opgepakt. Voor de openstelling industrie zal ook het netwerk van Innovation Quarter worden benut. Tevens zal begin januari 2024 alle benodigde informatie voor aanvragers online beschikbaar komen en wordt er een informatiebijeenkomst voorzien medio februari.